Quelle: https://manuscripta.at/?ID=31239
Copyright: CC BY 4.0 <img src="https://manuscripta.at/styles/icon_cc_by.png"> Kontakt: Stift Stams   <img src="https://manuscripta.at/styles/universitaets-landesbibliothek-tirol.png" height="48">   <img src="https://manuscripta.at/styles/BMKOES_Logo.svg" height="48">   <img src="https://manuscripta.at/styles/EUnion_POS1.jpg" height="48">

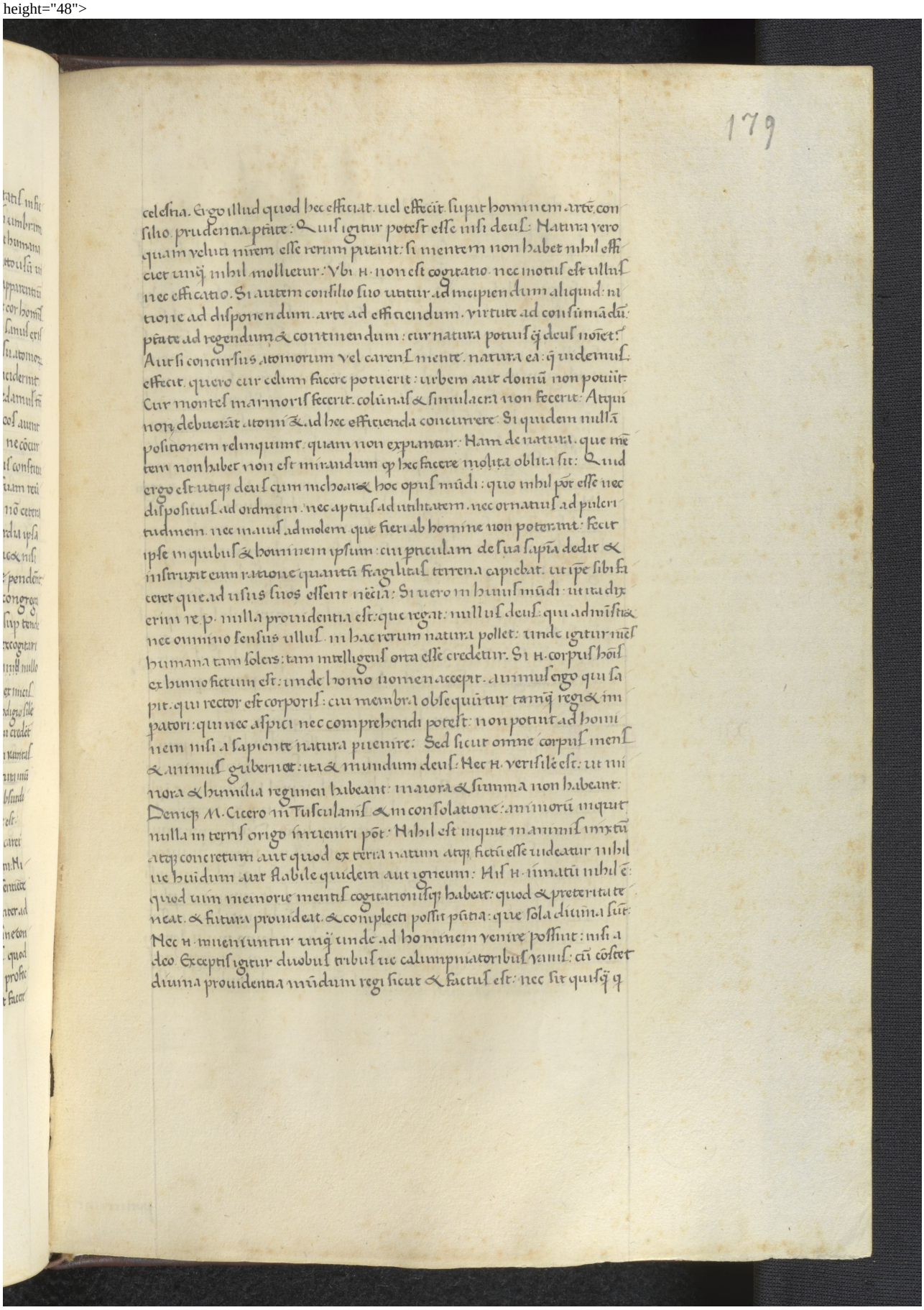

179

celestia. Ergo illud quod hec efficiat. uel effecit. sapit hominem arte. consilio. prudentia. patere: Quis igitur potest esse nisi deus: Natura vero quam veluti uirem esse rerum putant: si mentem non habet nihil efficiet unq; nihil mouebitur. Vbi ratio non est cogitatio. nec motus est ullus nec efficatio. Si autem consilio suo utitur. ad incipiendum aliquid: ratione ad disponendum. arte ad efficiendum. virtute ad consummandum. patre ad regendum & continendum: cur natura potuit q deus noluit: Aut si concursus atomorum vel carent mente. natura ea: q uidemus effecit. quero cur eadem facere potuerit: urbem aut domum non potuit: Cur montes marmoris fecerit. columnas & simulacra non fecerit: Atqui non debuerat atomi ad hec efficienda concurrere: Si quidem nulla positionem relinquunt. quam non explanant: Nam de natura. que mentem non habet non est mirandum q hec facere molita oblita sit: Quid ergo est utiq; deus cum inchoaret hoc opus mundi: quo nihil potest esse nec dispositius. ad ordinem. nec aptius ad utilitatem. nec ornatius ad pulchritudinem. nec manus ad molem que fieri ab homine non potuerunt: fecit ipse in quibus & hominem ipsum: cui peculiam de sua sapia dedit & instruxit eum ratione quantum fragilitas terrena capiebat. ut ipse sibi faceret que ad usus suos essent necessaria: Si uero in humani mundi: ut ita dixerim re p. nulla prouidentia est: que regat: nullus deus: qui administret nec omnino sensus ullus. in hac rerum natura pollet: unde igitur nostra humana tam solers: tam intelligens orta esse credetur. Si homo corpus hoc ex humo fictum est: unde homo nomen accepit. animus ergo qui sapit. qui rector est corporis: cui membra obsequuntur tamq; regi & imperatori: qui nec aspici nec comprehendi potest: non potuit ad hominem nisi a sapiente natura peruenire: Sed sicut omne corpus mens & animus gubernat: ita & mundum deus: Hec ratio. uerisimile est: ut minora & humilia regimen habeant: maiora & summa non habeant. Denique M. Cicero in Tusculanis & in consolatione: animorum inquit nulla in terris origo inuenitur potest: Nihil est inquit in animis mixtum atq; concretum aut quod ex terra natum atq; fictum esse uideatur nihil ue humidum aut flabile quidem aut igneum: His rationibus nihil est: quod cum memorie mentis cogitationisq; habeat: quod & preterita teneat. & futura prouideat. & complecti possit plura: que sola diuina sunt: Nec rationibus inuenitur unq; unde ad hominem uenire possint: nisi a deo. Exceptis igitur duobus tribus ne calumniatoribus ueris: cui constet diuina prouidentia mundum regi sicut & factus est: nec sit quisq; q